

Hírlapdíjak:
 Egész évre ——— 12 frt
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleitsa Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Ur-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-55 szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Közeledés.

Nagybecskerek, április 20.

Jó jelnek tartjuk Agliardi nunczius szives fogadtatását Magyarországon, mert a római kuria közeledését látjuk megjelenésében s a pax jelszava arra készlet minden jó hazafit, hogy e közeledésnek szívből örüljön.

A római kuria csak nem régiben tett két nevezetes lépést, ami hivatta lenne irányt szabni a magyar alsópapságnak.

Egyik, hogy az osztrák püspöki kar két tagja, a trieszti és parenzói püspökök a husvéti ünnepek alkalmából pástorleveleket bocsátottak ki, amelyekben meghagyják a papságnak, hogy a képviselőválasztásoknál minden nyilvános agtációtól tartózkodjék. Meg nem engedhető a katolikus papoknak részvevése a választások előkészítésében és vezetésében és a trieszti püspök megtiltja az egyházi szószékeket politikai nyilatkozatokra fölhasználását.

A parenzói pástorlevél szerint a papoknak tartózkodniuk kell a választási küzdelemben való aktív részvételtől, mert ez csak ártalmára lehet a papi állás méltóságának és szentségének. Szigorúan tartózkodnia kell a papságnak minden nyilvános és közvetlen agitációtól és mindennek fölött az egyházi szószékkel s egyéb szentelt helyekkel való visszaéléstől.

Nincs okunk kételkedni azon, hogy e pástorlevelek egyenesen a római kuria sugalmazása folytán bocsátattak ki és pedig annál inkább hiszszük azt, mert a kuria Agliardi pápai nunczius útján Esztergomban is egészen békülékenyen nyilatkozott és kijelentette, hogy semmi különleges utasítást nem küld a kuria a magyar

klérusnak az egyházpolitikai kérdésekben követendő magatartásra nézve.

E két fontos lépést, a két tényt meg kell szivlelnie a magyar klérusnak, mert ezekből megláthatják, hogy sem istennek, sem a pápának nem tesznek kedvező szolgálót, mikor, mint Nyitra is, a vallás felekezeteit egymás ellen izgatják, mikor, mint Pozsonyban is, a templomi szószék-ről izgatnak a katolikus vallás nevében minden más felekezetiük ellen; mikor, mint általánoságban a néppárt szervezése által a vallást beleviszik a politikába és felekezeteikre akarják szétterjeszteni a magyar nemzetet és a társadalmat.

Ilyen izgatásra nincs szüksége a katolika vallásnak és ezt kárhozzátják a pápa és püspökei.

Ha másutt tiltják a nyilvános izgatást és a szószékeknek a politikai harcokra fölhasználását, akkor ez Magyarországon is irányadó szabály.

Nemcsak a római kuria kárhozzátó szavai miatt kell végre valahára letérni az izgatás útjáról a magyar papságnak, hanem az eszélyesség szempontjából is, mert az akció akciózt ébreszt és ha egyszer fölkel a vallásháborút, akkor éppen a katolikus papság issza meg a levét, mert ennek van a legtöbb veszteni valója és a legnépszerűlenebb állapota.

Az a nép, melyet most minden más felekezetiük ellen ingerelnek, ha egyszer gondolkozni kezd, akkor vezetői ellen fordul és nem fog ismerni határt a helyes és nem helyes, az igazságos és nem igazságos, a történelmi jogállapot és a jogtalanság között.

Végső ideje, hogy a hecczkáplának

eszökre térjenek és beszüntessék hazafiatalan izgatásaikat, mert máskülönben kénytelen lesz az államhatalom védelmébe venni a lakosságot azon veszélyes izgatások ellenében, melyek különben is a büntető törvényekbe ütözkönek.

A papság bátran követhetné Vasary Kolos hercegprímás magatartását, aki talán ép oly hü fia egyházának, mint a többi pap és aki bár küzd a szabadelvű egyházpolitika ellen, de nem él az izgatás ócska és méregbe mártott fegyvereivel.

Ugy se egyformák a fegyvereink, mert a papságnál a hatalom, a vagyon, a pénz, míg nálunk a pusztaság!

HIREK.

Tájékoztató.

Május 13. A tor. m. gazd. egyesület közgyűlése.
 Május 16-19. Országos vásár.
 Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.
 Május 19. Tisztviszéki ülés.
 Május 20. Torontálmegye tavaszi rendes közgyűlése

A gőzfűtő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— A klérus köréből. Dessewffy Sándor püspök Molnár László káplánt Ecskára és Schweninger Jakab káplánt Ecskáról Gyertyámosra helyezte át.

— Uj vasuti felügyelő. Smazsenka Ernő, a magyar államvasutak nagybecskereki főellenőr-üzletvezetőjét a legutóbbi tömeges előléptetések alkalmával megérdemelt kitüntetés érte. A magyar államvasutak igazgatósága ugyanis a jeles tisztviselőt, aki társadalmi téren is közkedveltségnek és becsülésnek örvend, felügyelőnek nevezte ki.

A „TORONTÁL” TÁRSZAJA.

A kadét bosszuja.

— A „Torontál” eredeti társzaja. —
 Írta: Gül Baba.

Ejfel felé csökkenni kezdett a chambre separeeben a lármás jókedv. Muki már nem ugrált az asztal tetején, hanem egy üres pezsgős palackot szorítva a kebléhez ott szundikált egy nádszéken, félig ülő, félig lógó helyzetben. A Laci gyerek könyező szemekkel esküdött sirig, sőt siron tul is szerelmet a chambre separee egyik csillagának, ki véghetetlen komoly, ünnepléses ábrázattal hallgatta végig és ebben a perczen megfogadta magában, hogy rátér a becsület övényére, de még csak a mai nap legyen kivétel. Hiszen olyan jó becsületosnak lenni — elméletileg!

Legjózanabb volt valamennyiök között Kelechényi Miklós, az a kis huszár kadét, a ki kezébe temetve arcát maga elé bámult. Azaz, hogy nem is volt részeg egy cseppet sem. Az eszedben anyámasszony katonájának csufolták, mert nem ivott semmiféle italt.

Mellette ábrándozott a második csillag, egy királynői termetű gyönyörű leány.

A kis kadét egyszerre fölvetette a fejét:

— Kár magáért Elza, nem vagyok képes elképzelni, hogyan jutott ennyire.

A szép szöke leány szemei megteltek könnyel és fájdalmas arczczal nézett a huszár fiura.

— Ha meghallgat, elmondom a történetemet.

Miklós néma fejbólintással jelezte, hogy hallgatja.

— Az apám földbirtokos volt és tulajdonosa egy végtelen nagy kiterjedésű uradalomnak Engem már tíz éves koromban beadott a zárdába, hogy ott neveljenek fel, mert otthon az ősi házbau, ahol mindennapos volt a vendégség, zürzavaros lármá, alkalmatlan lettem volna, de meg én magam is jobb szerettem az egyhaugu zárdai életet és életem legboldogabb napjai azok voltak, melyeket a zárdában töltöttem. Ha ünnepek alkalmával kihoztak, csakhamar visszavágyakoztam ismét oda, a hol olyan édesen csendült a kápolna harangja. Szerettem a szüőimet, de mégsem kívánczoltam ki hozzájuk, az én világom a lemondás világa volt és teljesen megelégedtem a sorsommal.

Annál inkább nehezemre esett, mikor egyszer azt mondta az apám, hogy már elég lesz a zárdai nevelés, nagy leány vagyok, ő otthon tart. Nehéz volt leszokni a megszokott kedves zárdai életről, de mit ne felejtene el egy tizenhat éves leány!

A nyáron aztán elmentünk fürdőre és én azon vettem észre, hogy irtózom, ha a zárdát emlegetik.

Egy mulatságot követte a másik, felkapott, ünneplő leány lettem, a kinek egy tanczáért megverekedtek a fiatal emberek. Nekem pedig tetszett ez az élet. Eddig ugysem tudtam, milyen az élet, csak a lemondás, a világtól való elszigeteltség járt az eszemben, most pedig, hogy megízleltem az élet jobbik oldalát, görcsösen kapaszkodtam az élvezetekbe.

Hanem szerelmes még nem voltam.

Az Anna báli után, mikor már hazafele készülődtünk, azt mondja az én Miczi néni:

— Nem jönnél ki hozzám Elza, eltöltjük valahogy az időt!

Apa természetesen beleegyezett — szegény, egész életében olyan könnyelmű volt — és az én Miczi tantim elvitt magához egy csinos kis mezővárosba, a hol a férje szolgabíró volt.

Miklós meglepetve ütötte fel a fejét.

— Nem mondaná meg az asszony másik nevét?

— Leitner Miczi.

A kadét felugrott helyéről. A lány feléje fordult.

— Mi baja kérem?

— Semmi, csak mondja tovább!

Jól van. Leitneréknál napirenden voltak a mulatozások, ott vesztegelt a dragonyos eszed egész tisztikara, de napirenden voltak a veszekedések is az asszony és az ura között, mert az asszony, jóllehet nem volt világhírű szépség, de végtelen kaczerságával maga után bolondította az egész svadront. A néni egy izben megint csunyan összekapott a bácsival. Sokáig civakodtak, már majdnem tettelességre került a dolog. A délutáni vonattal aztán Miczi néni egy huszár-főhadnagygyal elutazott és magával vitt engemet is. Az én tapasztalatlan, gyermekes telkem mit tudott még akkor, hogy mi az, a mit csináltam. Valami zavaros fogalmak támadtak az agyamban mindarról, a mik történtek és csak azt éreztem, hogy nagyon szeretem a főhadnagyot. Teljesen tehetetlen voltam magam mal szemben, elvesztettem az önrudmat és fásult odaadással atengedtem magamat az események folyásának.

A tiszt a nénimmal szökött meg és mégis én voltam az áldozat. Egy hétig gyöngy életünk volt, s én ostoba fővel azt hittem, hogy ez mindig így lesz.

A folytatása már az, a mi rendesen lenni szokott. A tiszt ráunt mind a kettőnkre, Miczi

— Az árvíz. A nagy szélviharra bekövetkezett, amitől a Tisza mentén rettegtek: tegnap délelőtt tíz és tizenegy óra között a hatalmasra dagadt Kras-ér Csontánál három helyütt átszakította a töltést, előlntve Rudolfsnadot, amelynek lakossága már eleve biztonságba helyezkedett. Ma reggel meg a harmadik öblözeti gát szakadt át, minek következtében Mosorin, Vilova és Titel megmentése érdekében a vilovai védgát hatóság közbenjárása mellett való átvágatása vált szükségessé, hogy így az ár a negyedik öblözetet is elborítván elmúljen az imént említett három helyről a legnagyobb veszedelem. — D. Deilimanich Lajos m. főjegyző sürgőnyi utasítására a titeli révkapitány egy gőzössel és három dereglyével hozzáfogott a mentéshez. Rudolfsnadnál az ár 7200 holdat borított el. Itt megemlítjük, hogy a csurogi gátszakadás folytán, mint ma hivatalosan megállapították, 15000 hold kerül viz alá. — A szakadások lényegesen megkönnyítették Babató körül a helyzetet, ahol a víz különben is egyre apad. Súlyos a helyzet Erzsébetlak körül, ahol a három nap óta tartó szélvihar a legnagyobb mértékben megrongálta a töltéseket. Itt időzik most állandóan Pap Géza miniszteri biztos is.

— Daniel Ernő utjának elhalasztása. Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter, mint azt tegnap már röviden említettük, az árvíz okozta súlyos helyzetre való tekintettel egyelőre elhalasztotta torontáli útját. A miniszter valószínűleg május hó folyamán érkezik Nagybecskerekre s meg azután Pancsovára, hogy választói közt megjelenjen.

— A földmívelésügyi miniszter Torontál-megyében. Gróf Festetich Andor földmívelésügyi miniszter ma reggel Miklós Ödön államtitkár, Bertalan osztálytanácsos és Krisztinkovich miniszteri titkár társaságában Törökbecsére érkezett, hogy onnantól kezdve megszemlélje a veszélyeztetett alsótiszai töltéseket. Törökbecsén a minisztert Daniel László alispán fogadta, aki már tegnap délben utazott oda. A miniszter kilencz óra körül

indult el kíséretével szemleutjára. Babatónál a miniszterhez csatlakozott Rónay Jenő főispán is, aki ma megszemlélte a tiszai ármentesítő társulat egész töltéshosszát és a tiszai töltéseket jó karban, a begaiakat azonban aggodalomkeltőknek találta. Pap Géza miniszteri biztos Erzsébetlakon, — amely nagyon veszélyeztetve van, — időzése miatt nem siethetett a miniszter elé. A miniszter és kísérete a késő délutáni órákban Nagybecskerekre jön és a főispánnal vacsorál meg. Valószínűleg még az esti vonattal utazik vissza az illusztris társaság, de nem lehetetlen, hogy holnap a miniszter még itt marad és megtekinti a muzslyai telepet.

— A szerb bókai segélykezlő. A szerb bókai vízkárosultak javára Jagodits Bogumil ivén újabban a következők adakoztak:

Név	2 frt	kr.
Vinczevidy Ernő	2	—
Zsiros Mihály	1	—
Marton Andor	1	—
N. N.	—	50
Menezzer Lipót	1	—
Kéler Akos	1	—
Kéler Elek	1	—
Kéler József	1	—
Dr. Orosdy Lajos	5	—
Dr. Holländer Mór	1	—
Benkovich Mihály	1	—
X. Y.	—	50
Reitter Oszkár	2	—
Kadelsburger	2	—
Dr. Pejics György	5	—
Krsztics	2	—
Hubert Manó	2	—
N. N.	1	—
Dr. Kiss János	2	—
Krausz Adolf	—	50
Dr. Ernőst	1	—
Lukenics Laczi	5	—
Damaszkin Arzen	10	—
Szmazsenka Ernő	3	—
Krsztics Iván	5	—
Szečko Károly	1	—
Zsupunszki család	20	—

— Egy aranyimisés áldozár halála. A délutáni órákban értesülünk, hogy Faber Albert, a Nagybecskereken is előnyösen ismert klekki plébános meghalt. Faberben a katolikus klerus egyik hitbuzgó hazafias érzelmű papját, Torontálvármegye intelligens közönsége egyik köztisztviselőben álló, kiváló műveltségű polgártársát

gyászolja. A kerületi papság a következő gyászjelentést adta ki:

A középtorontáli kerület lelkeskedő papsága mélyen szomorodott szívvel jelenti egyik szeretett paptársának, főtisztelendő Faber Albert aranyimisés áldozár, klekki r. kath. plébános, torontálmezei bizottsági tag urnak f. hó 20-án reggeli 8 órakor, 76 éves korában, rövid betegség s a haldoklók szentségeinek fölvétele után történt gyászos elhunytát. Az engesztelő szent mise-áldozat április 22-én reggel 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni; — a drága halott hült tetemei pedig ugyanazonnap délelőtt 10 órakor fognak Klekken örök nyugalomra kísértetni. Nagybecskerek, 1895 április 20. Nyugodjék békében, — az örök világosság fényeskedjék neki! A kerületi papság nevében: Schaeffer Antal, pápai praelatus, kamarás, p. apát, kerületi esperes plébános.

— A hátralékos szinibérlet. Halmay Imre, az ezidőszert a nagybecskerkki városi színházban működő társulat szorgalmas, derék igazgatója, tudvalevően tizenkét előadásra hirdetett bérletet, amelynek első fele a mai előadással telik le. Halmay most, jogosult hivatkozással az első hét műsorának változtatosságára és az előadások rendkívüli sikerére, megleghangu felhívásban fordul a szinipártoló közönséghez, kérve, hogy a bérlet második felére az eddiginél nagyobb mértékben támogassa pártfogásával. A felhívásnak, tekintve a jövő hét előre közölt műsorán álló ujdonságokat, bizonyára meglesz a kívánt eredménye, amely a kitünő társulatot méltán megilleti.

— Szőnyeggyár. A nagybecskerekki szőnyeggyár rés veny-társaság részvényesei értesítetnek, hogy a teljesen befizetett ideiglenes részvényjegy bektüldése esetén a társaság igazgatósága nevékre kiállított részvényeiket pósta útján az ő veszélyökre megküldi, vagy Beszkeken személyesen is átadja. — Levélbeli megkeresések „Szőnyeggyár Nagybecskerek“ címzendők.

— Halálozás. Hoffmann János volt szerbittebeli polgár, mint részvétellel értesülünk, Pancsován, e hónap 18-án 65 éves korában elhunyt. A boldogultnak munkás életét, egyenes jellemét ugy Szerb-Itteben, mint utóbbi lakhelyén a legszeleesebb körökben ismerték, a hol a még aránylag erőteljes férfi váratlan halála a legöszintébb részvételt keltette.

— Vád alá helyezett főkapitány. Zombor szab. kir. város tisztviselői főkapitányát, dr. Nikolits Györgyöt, mint tudósítunk írja, a

elváltan élt ugyan az urától ezután, kitarították a tiszték, de énnekem nem volt helyem sehol a világon. Mikor anyám megtudta az esetet, előtörtek újra iszonyu szivgöresfájdalmi és belehalt, apám kitagadott és az ivásra adta magát. Most két hónapja temették el. Hova mehettem volna? Miczi adta az erényest és nem fogadott magához. Egy ut volt előttem s ez az, a hol jelenleg vagyok.

Kelechényi Miklós hosszasan bámult a levegőbe, miközben ujjával idegesen dobolt az asztalon, végre megszólalt tört hörgő hangon:

— Elsa, én hiszek magának. Elhiszem, hogy ártatlan volt és annak az asszonynak ravaszsága folytán jutott az örvénybe, de legyen meggyőződve, hogy bosszút állok magáért.

A lány könyein keresztül, fájdalmasan nézett a jó fiura, a ki neki semmije sem, mégis bosszút akar érte állni. Hirtelen valami érthetetlen érzés támadt benne, undorodással fordult el a horkoló személyektől és lehajolva, megcsókolta Miklós kezét.

Miklós szeliden fölemelte és gyöngéden homlokon csókolta:

— Megmentelek a végső pusztulástól. Akarsz-e társalkodónó lenni az édes anyám mellett?

A szegény lány csak zokogó sirással felelt. A hirtelen öröm elvette a szavát és görcsösen szorongatta Miklós kezét.

*

Leitnérnek megint földerült a napja. A mi városunkban még nem terjedt el a híre a régi életének, mint számaözvegynek udvarolt mindenki, de itt is csak a hadsereg volt az ő éltető eleme.

Hódításainak hosszú sorát a kis Kelechényi Miklós meghódításával akarta betetőzni. Imponált neki a fiu előkelő megjelenése, meg a

négyes fogata és azt remélte, hogy majd jut neki is valami abból.

A fiu pedig hajlékony ágnak látszott, a majálison is sokat tánczolt az asszonnyal, aki azt kezdte érezni, hogy ez a fiu tud fölőtte uralkodni és ő nem ugy szereti mint a többieket, hanem másképen, valamivel melegebben. Olyan szorongó érzés fogta el, ha a közelében volt a fiu, és Miczi, aki akkor már határozottan rossz asszony volt, kezdett megundorodni magától. Néha napokig nem eresztett be magához Kelechényi Miklóson kívül senkit.

Az említett majálison ott mulatott Miczi is. Az asszony nekitámaszkodott egy fának és nyaka köré fonva karjait mosolygva nézett az előtte ülő fiura, aki a pezsgőtől csillogó szemekkel beszélt neki mámoros, szenvedélyes hangon.

— Édes Miczi, mégse hiszi, hogy szeretem?

— Hiszen idősebb vagyok magánál két évvel!

— Tessz az valamit? A szerelem mindent kiegyenlít, nincs köztünk akadály, hogy az enyém legyen.

— Nagyon szeret?

— Nagyon!

— No maga kis bolond, megengedem, hogy megcsókolja a kezemet.

A kadét felugrott és magához ölelte az asszonyt, a ki szeliden ellenkezve kibontakozott karjai köztül.

— Mit gondol barátom, itt az erdőben akar szerelmeskedni, mindenki szemeláttára?

— A kit én szeretek, azt nem szégyenlem senki előtt sem.

— Mégis kicsit veszélyes a dolog. Hanem tudja mit? Adjunk találgat.

— Nagyszerű gondolat! Látogasson meg holnap délután négy és öt óra között. Otthon lesznek édes, egyedül magának.

Visszafelé kezdtek sétálni a táncz hely irányában. Eltűnésök már is feltűnt néhány öreg névnek, a kik megtrónkozással tárgyalták, hogy milyen türethetetlen lett a magaviselete ennek a Miczinek, még a maguk fajtájú tisztességes hajadonoktól is elvonja a fiatal embereket. Miczi pedig boldog volt.

Feltűnt előtte egy egészen új világ, a hol elfelejtik a múltat, (haj pedig de sok felejteni való van ott), kecsenek majd egy új életet.

A ki belekóstol a becsületbe, azt meglepi a vágy utána, mint a vízbe fulót a ragasszkodás az élet után és több-kevesebb ideig, néha örökre is megjavul.

Nyugtalanul aludt, képzelete folyton Kelechényi Miklóssal foglalkozott és annyira rögeszméje lett, hogy Miklós őt elveszi, hogy képes lett volna betegg lenni, ha valaki az ellenkezőjét állítja.

Délután leült a tükre elé, de nem azért, hogy felpiperézze magát, hanem, hogy öltöztetésben egyszerűséget, de mégis csint mutasson.

Mikor a kilinore tette kezét, ugy vert a szíve, mintha most tenne először ilyen látogatást és kipirult arezczal lépett be a szobába.

Kelechényi a hintaszékben ült, a kard felcsatolva lógott oldaláról és erősen szivarozva bámult ki az ablakon.

Az asszony belépésekor szolgálatkészen ugrott fel és futott elébe.

— Ah, nagyságos asszonyom, nagyon szép hogy eljött!

Avval odament az előszoba ajtajához és kiszólt a szolgájának:

— János, gyere csak be!

A tisztiszolga alakja megjelent az ajtóban.

— Csinálok neked egy jó napot, itthon hagylak a nagyságos asszonnyal Asszonyom, jó mulatást, jusson észbe Leitner Elza!

Es kardesörtetve kisetett a szobából.

legutóbbi képviselőválasztás alkalmával elkövetett hivatalos hatalommal való visszaélés miatt a kir. kuria jogerősen vád alá helyezte.

— **Molnár László fellépte.** Ma kezd meg Molnár László, az országnak ezidősserint legelső drámai hőse, akit eddigi rendkívüli sikerei egyenesen a halhatatlan emlékü Nagy Imre helyére, a nemzeti színházba predesztináltak, a nagybecskereki városi színházban a Halmay-társulatnál működését Hamletben, amelynek csimiszerepét játssza. Molnár László Hamletje, amely a nemzeti színházban végbement vendégfellépte alkalmával is a sajtó és közönség osztatlan elismerésével találkozott, bizonyára a nagybecskereki közönség színejavának is alkalmat ad, hogy ma este tömeges találkozóra gyűljön a színházba.

— **Lezuhant a hídról.** Nagyikindáról írják, hogy Kandel Zsigmond odaváló lakos, Pádéról visszajövet a kiáradt Aranka hídjáról, a hid romoga állapot folytán, a mély folyóba zuhant kocsiával s lovaival. Kandel nagy életveszély között megmenekült, sőt ritka bátorsággal kocsisát is megmentette, lovai azonban az árban belefuladtak.

— **A Tisza áldozatai.** Törökbecséről írja tudósítónk: Tegnap délelőtt 11 órakor hét ember egy ladikon igyekezett átvesszi a Tisza aracsi partjáról az ugynevezett Lyutaván keresztül az öbencei oldalra. A vakmerő emberek számításán kívül hagyták a nagy szélvész, mely az amugy is tengernyi árterületen hatalmas hullámokat tornyosított. Még is lakoltak. Egy erős hullámcsapás felfordította a rosszat ladikot s mindnyájan a visbe estek. Kétségbeesett segélykiáltásaikra az aracsi gátörök életük kockázatásával utánuk eveztek. Hármán azonban, két aracsi és egy törökbecsei földmives, odavesztek. Holttesteiket elsodorta az ár.

— **Tizenegy pénzhamisító elfogatása.** Derék dolgot végezt a napokban a szenttamási csendőrség, midőn tizenegy bankóhamisítót fogott el, akik most már Ujvidéken vannak a törvényszéki börtönben. Három pénzhamisító banda van együtt és a csendőrök érdeme annál nagyobb, mert még akkor fogták el őket, amikor éppen forgalomba kezdtek hozni a hamisított pénzt. Az első hamis pénzt André Géza jegyő ismerte föl, midőn nála egy fél adót fizetni akart. Azonnal megindított nyomozás eredményre vezetett. Először is Zsákits pénzgyárat fődözték föl, a ki fősz öntvényekbe öntötte az ezüst forintosokat. A hamisítás eszközeit a szálláson találták meg. Es saután szorongatva érezen magát, rávalloit rokonára Alexiovit György jómódu gazdára, a ki híveivel ötvenest akart gyártani, de ebben astán a csendőrök megakadályozták. Így került később fogásra a Buczo néven ismert korcsmáros is, a ki az ötven forintosokat óhajtott volna szaporítani és a gabonájára fölvetett 500 forintot vette a gépet, míg Alexiovit 1800 forintért vette az ötveneseket szóró gépet. — A rendőrség megkeresésére, mint Szent-Tamásról jelentik, a fővárosi rendőrség, a kösült adatok alapján elfogott egy igen elegáns külsejű uri embert, a kit lehottak szembesítésre Szent-Tamásra. Az idegen tagadja, hogy ő valaha is eladott volna ilyen gépet, míg a gada azt vallja, hogy igenis tőle vette és pedig 800 frtot azonnal kifizetett, míg 1000 frtról váltót adott neki. Mindenesetre jellemző, hogy jómódu gazdák engedik magukat félrevezettetni és ily gonoss módon becsapni. Ugyanis a legtöbb esetben az ilyen pénzhamisító gép is nem más mint egy igazi hamis gép, a mely nem hogy pénzt, de semmit sem gyárt. Most már a törvényszék leas hivatta kideríteni, hogy kik a főbűnösök ebben a bankóhamisító szövetkezetben, a mely nemcsak Szent-Tamás, hanem Ó-Becse, Csurog és Zsabya néhány jómódu gazdáját is tönkretette becsületében.

Táviratok.

A magyar udvartartás.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyar Értéssítőnek jelentik Bécsből, hogy Budapesten legközelebb létesítik a magyar udvari főmarsalli bivalt és e tisztségre a király Apponyi Lajos grófot nevezi ki.

Agliardi Budapesten.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Agliardi fővárosi idősének legfontosabb eseménye, hogy tegsits vallás- és

közoktatástügyi minisztert, hol a nunczius egy óráig időzött. Ma Bánffy miniszterelnökkel beszélt, aki tegnap érkezett haza Bécsből. Ugyancsak ma jött a fővárosba Vaszary Kolos hercegprimás, kivel a nunczius ujsbban tanácskozni fog.

A lugosi püspökség.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rezey Szilviusz kineveztetése elé a Vatikán előtt akadályok gördültek, melyek legyőzhetetleneknek bizonyulnak. Ujabbán Laurán és Valla nagyváradi kanonokok a jelöltek.

Pánszlávok botránya.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szakolcsáról telegrafálják: Qualikion lelkész a templomban szép magyar beszédet mondott. A pánszlávok belekibáltak:

— Tótul beszéljen! Nem vagyunk magyarok!

Mikor a lelkész nem akart tótul beszélni, a pánszlávok dühösen elhagyták a templomot.

Jótekyony főuri nők.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosban most alakult Mária-Erzsébet-egyesület ma Hunyadi László grófné termeiben, Pallavicini Edén grófné elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy május 6-án jótekyony ünnepélyt rendeznek.

A pápa az angolokhoz.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: A Times ma közli a pápának az angol néphez intézett levelét, amelyben az angolokat visszahívja az anyaszentegyház kebelébe. A pápa levele végén utalást tesz rá, hogy nemsokára az isten törvényszéke előtt fog állani, de előbb óhajtaná törekvéseinek eredményét látni.

A szerb kormány győzelme.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: A szerb választások a kormány győzelmével végszódtek.

Liebknrecht Bismarckról.

Budapest, apr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A Figaro egy munkatársa meginterviewolta Liebknrecht szocialista képviselőt, aki a beszélgetés folyamán a német birodalmi gyűlés Bismarck-ellenes határozatát az utolsó husz év legnagyobb történelmi eseményének mondta. Ökolcsapás voltez Bismarck arczába. A német nép másképp gondolkozik mint császára. Bismarck csak rabláshoz és öldökléshez értett. Meggagdagodott a nép költségén.

Városi színház.

Ma, szombaton, 1895. évi ápril 20-án adatik:

HAMLET.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Arany János. (Rendező: Molnár.)

Személyek:

Claudius, Dánia királya	—	Mátray
Hamlet, az előbbi király fia, a mostaniak unokaöccse	—	Molnár László
Horatio, Hamlet barátja	—	Palotay Gy.
Polonius, főkamrás	—	Boross Endre
Laertes, gyermekei	—	Hidvégi
Ophelia, gyermekei	—	Hahnel Aranka
Gertrud, dán királyné, Hamlet anyja	—	Szakácsné
Hamlet atyjának szelleme	—	Nagy Gyula
Színész	—	Szakács Andor
Színésznő	—	Szepessy Paula
Rozenkranz, udvaroncok	—	Boross Pál
Guildestern, udvaroncok	—	Serfőzy György
Marcellus, tisztek	—	Torday Károly
Bernardo, tisztek	—	Erős
Ostriek, apród	—	Mátrayné
Sírásó	—	Halmay Imre
Pap	—	Kovács Elemér

Urak. Urnők. Tisztek. Katonák. Apródok.

Előadás kezdete 8 órakor.

Holnap vasárnap, ápril hó 21-én két előadás, d. u. órakor: gyermek-előadásul, felére leállított helyárrakkal:

Robinson Crusoe az emberevők között.

Regényes színmű 5 képben. Irta: Komer Gyula.

Este 8 órakor, bérlet 7 számban:

Goldstein Számi, az új honpolgár.

Énekes fővárosi életkép 3 szakaszban. — Irta Kővessy Albert. — Zenéjét: Konti József.

Nyiltér.

Alapít. 1876. Kiténtetve 1883. Gyapju és gypot divatkalmék. **UETTINGER & Co., ZÜRICH, (Schweitz).** A legdivatosabb uri, gyermek- és női ruhakelméket portmentesen szállít lakásoni kézbesítéssel. 14 kr. méterenként a legkitünőbb minőség. Gazdag tartalmu mintagyűjtemény bérmentve. Színezett divatképek ingyen.

(187—4.2)

* Az e rovat alatt kösültékkért nem vállal felelősséget: szor k

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos. Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagybecskereken Torontálmege részére egy

főraktárt

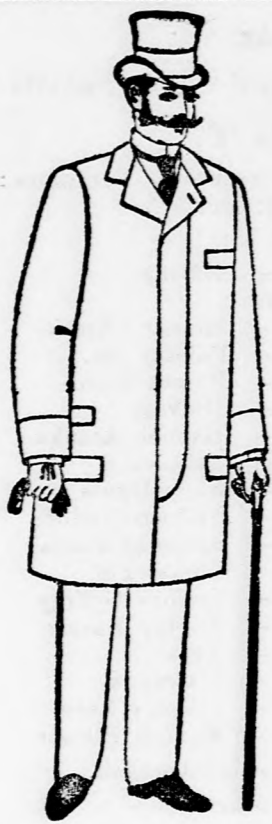
nyitottunk és ennek vezetésével Fuchs Sándor urat biztuk meg.

Ezen főraktárunkban a legelőnyösebben ismert mindennemű

világos és sötét söreink

ugy hordókban mint amerikai patent palaczkokban fejte eredeti árainkban kapható.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFÖZDE
BUDAPEST — KÖBÁNYA.

Felöltők

és
Mencsikofok
urak részére 7 frttól kezdve,
fiúk és gyermekek részére
3 frttól kezdve mindig rak-
táron.

Vidéki megrendeléseknél
a nem tetszők akadálytalanul
visszatudatnak.

Kovács Gedeon,
Nagybecskereken,
Szabott árak!
(a 284 - 50.6)

3163. szám. 1895. kig. Csenei járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye Gyertyámos köz-
ségében elhalálozás folytán üresedésbe
jött és évi 40 frt fizetéssel és minden
egyed általa segédkezett szülési eset után
1 frt díjjal egybekötött községi szülésznői
állásra pályázatot nyitok.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy igazoló ok-
mányokkal felszerelt kérvényüket a csenei
főszolgabíróhoz folyó évi május hó 3-ig
küldjék be.

A választás folyó évi május hó 4-én
fog Gyertyámos községében mezejtetni.
Csenei, 1895. évi április hó 17-én.

Chemez János,
főszolgabíró.

Valódi kék és fekete színű
cheviot-öltözetek

10, 12, 14 frttól 20 forintig.
Divatoszöld és barna

loden-ruhák

14 frt 50 kr, legfinomabb gyap-
juszövet.

Fiu- és gyermek-ruhák
2 frttól kezdve. Legnagyobb
raktár mérték szerint, is sza-
bott árak mellett

Kovács Gedeon-nál
Nagybecskereken.

(c 284 - 50.6)

!PÉNZ!
földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett
a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetük.
A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.
Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálók
minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.
Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánorszjegyek, arany
és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására,
nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására. 141-20.9

Igérvények minden huzásra.
Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.
I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet
Kadelsburger L.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPENZTÁR
Budapesten. Deák Ferencz-utca 7. sz.
engedélyez

törlesztéses jelzalogkölcsonöket földbirtokokra
a kimutatott földadó vagy becslés alapján

Feltételek: 50 éves törlesztésre évenként 100 frt kölcsön után 5 frt 35 kr,
kisebb kölcsönöknél 5 frt 45 kr

mely évi részletekben kamat- és tőketörlesztés foglaltatik.

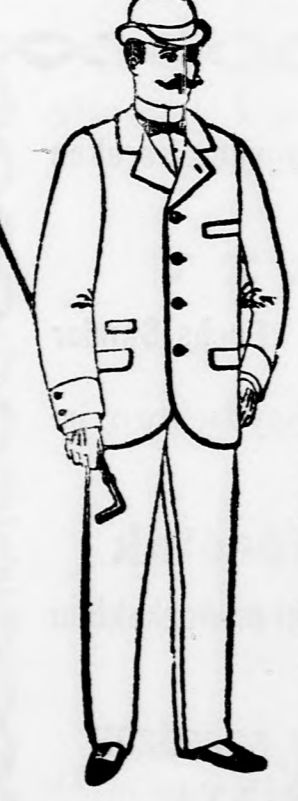
Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban csatolandók.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 1000 frt. (281-63)

Villanyos házi csengetyüt
valamint mind e szakmába eső munkákat
olcsón és jól készít.

(197-10.4) **Geiduschek Ignác,**
Nagybecskereken, Gymnasium-utca 22

Megrendelések a könyvéről is pontosan teljesítetnek.

Kamgarn

és
finom öltözetek
gyapju szövetből 12 frttól
kezdve és külön legjobb
minőségű nadrágok 2 frt
50 krtól kezdve. Legdusab-
ban felszerelt raktár

fiu- és gyermek-ruhákban
Kovács Gedeon-nál,
Nagybecskereken,
Szabott árak.
(284 - b 50.6)

Egy hét szobából álló uri
lakás a megfelelő mellékhelyi-
ségekkel, istállóval, kocsisinnel
és egy nagy szőlőkerttel kiadó.
Ezen lakás esetleg két kisebb
lakásra is osztható.

Közelebbit megtudhatni e lap kiadó-
hivatalában. 136 - x.19

Könyvelő.

Mérlegképes könyvelő, gyakorlott ma-
gyar és német levelező, hajlandó mellék-
foglalkozásként egy itteni üzletben kedvező
feltételek mellett az irodai teendőket el-
látani. (311-3.3)

Ajánlatok „Mérlegképes 19“ alatt
helyben poste restante címzendők.

Geiduschek L. J.
fajbaromfi-tenyésztése
Nagybecskereken.

Elárusít a következő fajtiszt, nemes te-
nyészfajok kiköltésére

tojásokat.

Cochin-China (sárga)	dbja 30 kr.
Brahma-Putra (világos és sötét)	dbja 30 kr.
Plymouth-Rocks (ténér)	dbja 50 kr.
Plymouth-Rocks (tarka)	dbja 30 kr.
Longshan (fekete, tisztalábu)	dbja 30 kr.
Olasz „Leghorn“ (fogoly, int, legjobb tojáshakó)	dbja 20 kr.
Japán Bantam (fekete, legkisebb tyakfaj)	dbja 20 kr.
Angol Bantam (arany és ezüst nyaku)	dbja 20 kr.
Peking kacskák (fehér, igen nagy)	dbja 30 kr.

Az árak csak utánvét mellett küldetnek.
Tíz darabon felüli megrendelésnél a cso-
magolás ingyen. (198-10.4)

A baromfi mindenkor megtekinthető Gym-
nasium utca 22. számú házban.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi
személyes továbbajánlásnak, — a kik a
Richter-féle Tinct. capsici comp.-t
(Horgony-Pain-Expellent)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — kö-
szönheti ezen igazán biztos hatású háziszser nagy
elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a **Tinct.
capsici comp.-t** (Horgony-Pain-Expellent) közs-
vényénnél, czuznál (tagszaggatásnál), keresztosont-
fájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fáj-
dalomsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból
egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy
azt meghűléseknel is, mint leveztető, elhárító
szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult
háziszsernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr.
és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógy-
szertárakban; Budapest: **Török**
József gyógyszerésznél.
Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott
üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

(21-14.12)

Női divatteren

mindig legújabb a raktáron s pedig:

köpenyek,	blousok,
gallérok,	leányruhák,
esőköpenyek,	alsószoknyák,
porköpenyek,	bébéköpenyek
ficshus,	

szabott árak mellett

Kovács Gedeon-nál,
Nagybecskereken
kapható.
(d 284 - 50.6)